

Repetitive strain injury zápěstí z pohledu neurologa

Ridzoň Petr

Klinika nemocí z povolání 1.LF UK a VFN

Neurologická klinika FTN-IPVZ

Praha

Repetitive strain injury

skupina nemocí vznikajících přetěžováním opakovanými pohyby (při práci)

synonyma:

- repetitive motion disorders (injury)
- cumulative trauma disorders
- work related musculoskeletal syndrome
- repetitive stress injury
- occupational cervicobrachial disorders
- occupational overuse syndrome

Repetitive strain injury

Historický exkurz

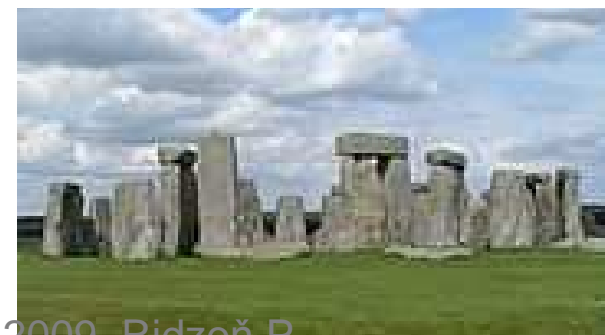
- Janda, Gilbertová, Urban 1988
- Ferguson 1984 – RSI
- ...řada publikací neurologických, revmatologických a rehabilitačních a pracovního lékařství....
- písářská křeč- 1855, Encyclopedia Britannica 1877
- Paget 1865- CTS
- ???
- starověký Egypt, Mezopotámie, Čína..
- doba kamenná??

Janda V., Gilbertová S, Urban P. Přetěžování horních končetin opakovanými pohyby (RSI syndrom). Pracov. Léč;40,1988,180-183.

Ferguson D. The „new industrial epidemic“ . Med. J Aus.1984,140,318-319.

Paget J.Lectures on surgical pathology, Philadelphia 1865,50.

Wilks S. Lectures on diseases of the nervous system. London:Churchill;1878,452-460.

Repetitive strain injury jako skupina neurologických nemocí

Ruka

- syndrom karpálního tunelu
- syndrom Guyonova kanálu
- tendinitis zápěstí a ruky
- De Quervainš tendosynovitis
- trigger finger
- fokální dystonie

Předloktí

- syndrom supinátorového kanálu
- pronátorový syndrom

Loket

- syndrom kubitálního tunelu
- laterální epikondylitida
- mediální epikondylitida

Rameno

- syndrom rotátorové manžety
- capsulitida
- bicipitální tendinitida
- Thoracic outlet syndrome

Ostatní: Bolesti šíje, postižení trupu, dolních končetin, komplexní bolestivý regionální syndrom

Patofyziologie

různé gnozeologické jednotky mají různou patofysiologii

Např:

Syndrom karpálního tunelu:

opakovanými pohyby dochází k synoviálnímu edému flexorových šlach, fibróze, zvýšení tlaku v KT, posunu myelinových lamel, degradaci myelinu

Grafospasmus- porucha je na úrovni striata

Prevalence

veliký rozptyl v literárních údajích:

RSI- v závislosti na typu práce od několika % až do 20-40%

Incidence CTS- 10-300/100 000

– některá povolání až 2000/100000

Syndrom karpálního tunelu

Klinika

- parestezie, hypestezie I.-III.(IV.) prstu
palcové strany dlaně
- event. atrofie thenaru, oslabení
abdukce a opozice
- porucha autonomních vláken

Syndrom karpálního tunelu

Příčina

- profesionální SKT
- sportovní aktivity
- idiopatický- starší ženy
- degenerativní změny tunelu – RA
- traumata
- endokrinní (DM, hypothyreóza, akromegalie)

Diagnostika – EMG

Terapie syndromu karpálního tunelu

- odstranění příčiny- zátěže (pracovní, sportovní)
- ortézy na noc
  - lehký až střední st. SKT
- medikamentózně:
  - lokálně opich kortikoidy + mast s NSA při tendovaginitidách
- operační řešení
  - progrese do hrozící ztráty funkce
  - nejméně střední st. SKT
  - pokles amplitud, nález fibrilací, pozitivních ostrých vln v m. APB
  - pracoviště s tradicí a velkou četností výkonů

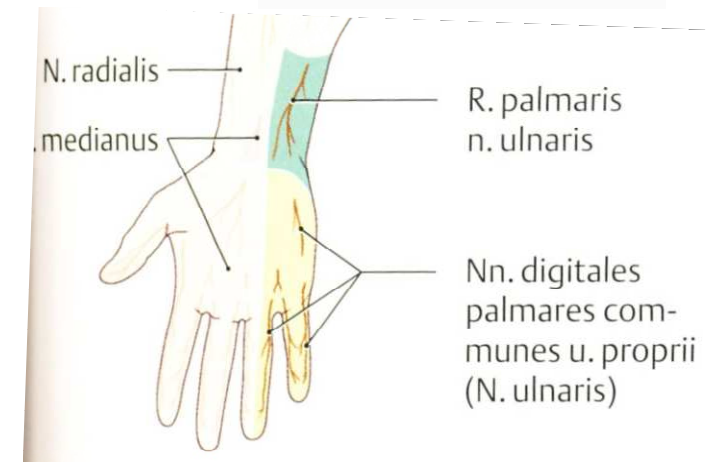
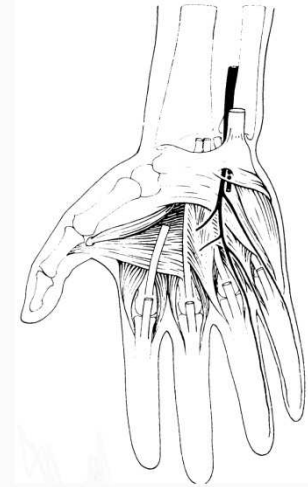
Syndrom Guyonova kanálu

Klinika brnění, necitlivost 4. a 5. prstu a nad dist. části hypothenaru
atrofie hypothenarových a interosseálních svalů, přísl. slabost

Příčina – pracovní, nebo sportovní příčiny
útlaku v úžině, potraumatické, kongenitální

Diagnostika – EMG, MRI

Terapie – odstranění příčiny zátěže, operační dekomprese

Fokální dystonie

Profesionální křeče - occupational cramps

písařská křeč – grafospasmus – křeč prstů po uchopení pera, stáčení ruky
volárně, ulárně, třes

profesionální křeče hudebníků – křeč prstů (strunové nástroje, klavír,
dechové n.) křeč tvářových svalů (dechové n.)

dystonie vázaná na používání myši, klávesnice

Příčina – repetitivní pohyby, neurotransmitterová porucha v oblasti striata

Diagnostika - klinický obraz

Terapie - aplikace **botulotoxinu** do dystonických svalů, benzodiazepiny,
anticholinergika, baclofen, rehabilitace- PIR

úloha neurologie

- diagnostika (EMG)
- zvolit optimální terapii
  - farmakoterapie
  - předpis pomůcek
  - indikace operačního řešení
- komunikace s praktikem, doporučení terapie, PN, rehabilitace
- komunikace- doporučení na pracovní lékařství

Pacientské kolečko

